

چالش ها و فرصت های آموزش مجازی از نگاه معلمان شیراز در دوران کرونا

احمد عباسی دره بیدی^۱، علی ابراهیمی^۲

۱- کارشناس ارشد شیعه شناسی با گرایش جامعه شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان (نویسنده مسئول)

۲- کارشناس ارشد جامعه شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه یزد

چکیده

مسئله اصلی پژوهش حاضر که با روش کیفی و به شیوهی توصیفی- تحلیلی با استفاده از مصاحبه با معلمان شهر شیراز انجام شده است، بررسی و شناخت چالش ها و فرصت های آموزش در فضای مجازی فراروی تعلیم و تربیت است. پس از بررسی منابع و داده های جمع آوری شده از مصاحبه های انجام شده مشخص گردید که مهمترین چالش های فضای مجازی را می توان در چهار بعد؛ "ابزار و منابع مورد استفاده"، "معلم"، "دانش آموزان"، "خانواده ها" جمع بندی نمود. در بعد ابزار مورد استفاده مهم ترین چالش ها؛ یادگیری سطحی، نبود برنامه هماهنگ، سرعت پایین نرم افزار شاد، سردرگمی در استفاده از نرم افزارها، عدم توانایی تدریس دروس کارگاهی و آموزشی، آموزش های غیرپایه، عدم ارتباط و تعامل رو در رو، نداشتن سواد رسانه ای، نداشتن سواد مجازی و غافلگیر شدن معلمان، به خطر افتادن حریم خصوصی معلمان، تقلب کردن بچه ها و عدم ارزشیابی دقیق و ناتوانی در کنترل مدیریت آن، نبود زیرساخت مناسب، عدم تناسب محتوای آموزشی موجود با محتوای آموزش مجازی، محدودیت دروس عملی و کارگاه، بازدهی کمتر، شناسایی نشده اند. در رابطه با دانش آموزان نیز مهم ترین چالش ها؛ عدم ارتباط و تعامل رو در رو، نداشتن سواد رسانه ای، نبود محیط مناسب برای ارسال صدا و فیلم، نداشتن سابقه و آموزش در زمینه آموزش مجازی، نداشتن امکانات، گوشی و دسترسی به تکنولوژی، دوری از دوستان و همکلاسی ها، آسیب دیدن پایه های ابتدایی خصوصا بویژه اول و دوم، دور زدن آموزش ها، به خطر افتادن سلامت جسمی و روحی، نابرابری در میان دانش آموزان شناسایی شدند و در رابطه با خانواده ها مهم ترین چالش ها؛ وضعیت نامناسب اقتصادی و نداشتن هزینه تهیه گوشی و اینترنت، درگیر کردن امکانات و تمام افراد در آموزش، افزایش نابرابری آموزشی، پیدایی مشکلات روحی - روانی بخاطر سختی شرایط، ایجاد بی میلی و بی اهمیت جلوه دادن آموزش ها، عدم پذیرش تجربه جدید آموزش مجازی برای خانواده ها، سوءاستفاده بچه ها از این دوران و سیر در سایر فضاهای مجازی شناسایی شدند که با ذکر فرصت های ایجاد شده، در نهایت متناسب با هر یک از چالش های شناسایی شده در ابعاد چهارگانه فوق، راهکارهای عملیاتی و اجرایی ارائه شده است.

واژه های کلیدی: آموزش مجازی، چالش ها و فرصت ها، کرونا، معلمان، دانش آموزان، خانواده ها.